

j.k.ż.w. KAZIMIERZ HASKA

Należał do pokolenia kpt. Władysława Głowackiego, jego przyjaciel, jeden z recenzentów „Wspaniałego Świata Żeglarstwa”.

Urodzony w Poznaniu 20 stycznia 1912 r. jachtowy kpt. ż. w. (patent kpt. nr 2), artysta rzeźbiarz, plastyk, konserwator zabytków. Pionier żeglarstwa, muzealnictwa i plastyki w Szczecinie, Od września 1945 roku współorganizował Muzeum Miejskie w Szczecinie, miał znaczący udział w odbudowie oraz zabezpieczeniu i konserwacji ocalałych zbiorów muzealnych. Brał udział w gromadzeniu dóbr kultury w Szczecinie i województwie szczecińskim. Od 1952 pracował w Dziale Morskim Muzeum Pomorza Zachodniego, gromadził okazy fauny morskiej dla muzeum. Od lat 50-tych XX wieku propagator idei utworzenia w Szczecinie Muzeum Morskiego, jako centrum kultury i edukacji morskiej mieszkańców Pomorza Zachodniego. Był rzeźbiarzem i plastykiem, członkiem Związku Polskich Artystów Plastyków. Tworzył w Poznaniu, od 1945 w Szczecinie. Brał udział w pierwszych wystawach szczecińskiego środowiska plastycznego. Autor realistycznych, kameralnych prac związanych z postacią ludzką, wykonywał tablice pamiątkowe, zajmował się medalierstwem i grafiką użytkową.

Swoją drogę ku morzu rozpoczął w przedwojennym harcerstwie. W II Rzeczypospolitej pionier skautingu wodnego, członek komendy Harcerskiej Drużyny „Wilków Morskich” w Poznaniu, w latach 1937 – 1939 kapitan Harcerskiego Ośrodka Żeglarskiego w Kiekrzu. Wychowanek gen. Mariusza Zaruskiego, uczestnik rejsów na „Zawiszy Czarnym”. Żołnierz Armii Poznań, uczestnik kampanii wrześniowej 1939 roku, walczył z niemieckim najeźdźcą nad Bzurą i w Puszczy Kampinoskiej.

Nestor polskiego żeglarstwa na Pomorzu Zachodnim. Od sierpnia 1945 roku był organizatorem żeglarstwa w Szczecinie. „Ojciec” szczecińskiego żeglarstwa, człowiek, który je wyprowadził na szerokie wody. Współzałożyciel i wice komandor pionierskiego Jacht Klubu Ligi Morskiej „Gryf”. Dzięki jego zaangażowaniu wydobyto i wyremontowano pierwsze szczecińskie jachty - „Witeź II”, „Conrad”, „Chrobry”. Brał udział w uruchamianiu pierwszej przystani żeglarskiej w Szczecinie. Inicjator pierwszych szczecińskich regat międzyklubowych – „Regat Jesiennych o Błękitną Wstęgę Jeziora Dąbskiego”, następnie „Etapowych Regat Turystycznych” i „Międzynarodowych Regat Gryfa Pomorskiego”. Działacz żeglarski, pełnił funkcję zastępcy delegata Okręgu Szczecińskiego Polskiego Związku Żeglarskiego (1949-51), przewodniczącego Sekcji Żeglarskiej Wojewódzkiego Komitetu Kultury Fizycznej (1952-53), pierwszego Prezesa Okręgowego Związku Żeglarskiego w Szczecinie (1957-65). Od 1965 roku Honorowy Prezes OZZ.

W 1958 r. jako oficjalny delegat polskiego żeglarstwa - był na audiencji u króla Olafa V, podczas jubileuszu Królewskiego Jacht Klubu Norwegii. Stał na czele polskiej delegacji w czasie obchodów 100-lecia Jacht Klubu Goteborga” (1960). Jako jachtowy „*Kapitan Kapitanów, najstarszy aktywny szczeciński żeglarz*” powitał w Kilonii, w imieniu polskich żeglarzy, kpt. Krzysztofa Baranowskiego powracającego z rejsu dookoła świata. Ze względu na jego zasługi dla rozwoju żeglarstwa, w 1967 r. Prezydium PZZ powołało kpt. Haskę do Komitetu Obchodów 50-lecia Żeglarstwa Polskiego, współorganizował wystawę „50 lat żeglarstwa polskiego” (jako plastyk był również autorem medalu okolicznościowego). W 1972 r. współorganizował dział Polski na olimpijskiej wystawie „Człowiek i morze” w Kilonii. W 1973 roku zaangażował się w powrót do kraju z USA legendarnego jachtu „Dal” i zabiegał o jego wyeksponowanie w Dziale Morskim Muzeum Narodowego w Szczecinie.

Propagator żeglarstwa, społecznik, wychowawca kilku pokoleń żeglarzy. Za prezesury K. Haski w OZŻ żeglarstwo stało się najszybciej rozwijającą się dyscypliną sportu w Szczecinie. Na pierwszym miejscu w swej działalności stawiał rozwój żeglarstwa na Pomorzu Zachodnim i jego popularyzację wśród młodzieży. Nawiązał pierwsze kontakty z żeglarzami NRD, co zaowocowało wspólnym udziałem jachtmenów obu państw w polskich i niemieckich regatach. Od 1956 r. szczecińscy żeglarze startowali w regatach: Ostseewoche (w Warnemunde), Stralsunder Segelwoche, Haffregatta Ueckermunde. Kontakty te odbywały się na podstawie uzgodnień pomiędzy Wojewódzkim Komitetem Kultury Fizycznej, a władzami NRD. Haska dążył do ścisłej współpracy sportowej z ośrodkami żeglarskimi państw bałtyckich. Dzięki jego staraniom Trzebież stała się Centralnym Morskim Ośrodkiem PZŻ - najważniejszym ośrodkiem szkoleniowym w Polsce. Zapoczątkował akcję upowszechniania żeglarstwa wśród dzieci i młodzieży; sprowadził z zagranicy do Polski rysunki jachtów klasy „Cadet”, „Optymist”, uruchomił ich produkcję. Zainicjował i zabiegał o budowę Centralnej Przystani Jachtowej dla Szczecina. Dla idei krzewienia żeglarstwa na Pomorzu Zachodnim udało mu się pozyskać szczecińskie władze PZPR i WKKF. Zainicjował na Zalewie Szczecińskim I Mistrzostwa Polski w klasie „Folkboat”, gdzie reprezentanci szczecińskich klubów zdobyli wszystkie czołowe miejsca (1964).

Zawodnik regatowy, członek Narodowej Kadry Żeglarstwa, należał do czołówki regatowej okregu, brał udział w wielu regatach, wicemistrz Polski w klasie V-50 (w pierwszych powojennych Mistrzostwach Polskich Jachtów Morskich, 1952). Wybitny sędzia żeglarski Klasy Państwowej, jeden z najstarszych powojennych sędziów Polskiego Związku Żeglarskiego. Od 1933 roku pływał po Morzu Bałtyckim i Północnym, w 1963 r. dopłynął łodzią motorową „Ira” do Kanału La Manche i St. Molo. Jako pierwszy polski żeglarz dotarł tak daleko na zachód niewielkim jachtem motorowym. Powszechnie poważany w środowisku żeglarskim. Autorytet. Zafascynowany morzem i jego pięknem. Wpisany do Księgi Zasłużonych dla miasta Szczecina. W 1979 jachtowi szkoleniowemu Conrad-45 (COŻ Trzebież) nadano imię „Kapitan Haska”. Zmarł 22 sierpnia 1976 roku w Szczecinie.

Opracował: Piotr Owczarski

